

RECENZJE, OMÓWIENIA, SPRAWOZDANIA, KOMUNIKATY

Dominika Malinowska
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3098-3998>
e-mail: dominika.m.malinowska@gmail.com

Alina Naruszewicz-Duchlińska: *Kultura zachowań językowych w internecie.* Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2019, ss. 203

Alina Naruszewicz-Duchlińska, językoznawczyni Instytutu Polonistyki i Logopedii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, skupia swoje zainteresowania wokół internetu jako medium. W swojej ostatniej monografii, *Kultura zachowań językowych w internecie*, w sposób przystępny zarówno dla osób zainteresowanych dziedziną, jak i laików, przeprowadza skrupulatną analizę poprawności językowej w polskim internecie.

We wstępie prof. Duchlińska przybliży historię internetu i definiuje sieć jako nie tylko przekaźnik i źródło wiedzy, ale też narzędzie, które zrewolucjonizowało komunikację międzyludzką oraz system przepływu informacji. W tradycyjnym systemie medialnym to nadawca odgrywał główną rolę i niejako narzucał odbiorcom treść i formę komunikatu. Internet zmienił natomiast odbiorcę w użytkownika – podmiot mający wpływ na otaczające go środowisko.

W rozdziale *Jeśli już coś robisz, rób to dobrze* autorka zwraca uwagę, że pomimo bogactwa środków wyrazu, jakie oferuje internet, słowo pisane wciąż jest dominującym sposobem komunikacyjnym. Forma przekazu wymyka się jednak spod kontroli tradycyjnych konwenansów i zostaje wzbogacona o różnorodne graficzne wyróżnienia. Zwielokrotnienie liter i znaków interpunkcyjnych, stosowanie wielkich liter dla uwypuklenia całych słów lub wyrażen – to tylko nieliczne ze środków służących komunikacji internetowej, do których należą też emotikony i skrótowce. Dalej badaczka omawia użycie i nadużycie wyżej wspomnianych środków, które mogą zakłócić przepływ informacji oraz skupia się na często pojawiających się błędach, wspomagając czytelnika licznymi przykładami.

Rozdział zatytułowany *Ciemna czy jasna strona mocy? Wybór należy do ciebie* opisuje role, jakie może przyjąć użytkownik Sieci oraz ich potencjalną hierarchię. Autorka zauważa, iż w internecie sposób komunikowania się zdecydowanie wpływa na to, jak jego użytkownicy są postrzegani i kategoryzowani. Przygląda się takim rolom, jak np. guru, troll, hejter, flejmer i spamer, odwołuje się do zasad netykiety i prezentuje zwyczajowe strategie postępowania z poszczególnymi rodzajami użytkowników.

Najbardziej rozbudowana część monografii *Miej wiedzę i nie zawahaj się jej użyć* to kompendium zasad i wskazówek pozwalających na efektywne i poprawne tworzenie tekstów internetowych. Autorka szczegółowo opisuje wszelkie techniczne aspekty kreacji tekstów począwszy od ich wyglądu (wybór stosownej czcionki, jej wielkość, zasady tworzenia nagłówków i akapitów oraz dobór elementów graficznych mogących wzbogacić i wzmocnić przekaz) przez strukturę (techniki uzyskania przejrzystej budowy tekstu, użycie list i słów kluczowych) po treść (rzeczowość, spójność czy też metody przykucia uwagi przy użyciu odpowiednio skonstruowanych wstępów, używania języka korzyści i odpowiedniej narracji). Rozdział zawiera również szczegółowe porady pomocne w tworzeniu różnorodnych form pisanych opatrzone komentarzami i licznymi przykładami, a także praktyczne uwagi dotyczące umieszczania w tekstach humoru czy krytyki. W rozdziale poruszone są również kwestie poprawności politycznej, precyzji przekazu oraz dostosowania tekstu do grupy docelowej.

Kolejny rozdział *Kim jesteś i kim możesz być – internetową osobowością czy osobliwością* traktuje o obrazie użytkownika sieci, kontroli nad własnymi danymi oraz tworzeniu wizerunku. Autorka skupia się na tym ostatnim i prowadzi czytelnika przez niuanse kontrolowanego budowania obrazu własnej osoby. Swoje uwagi kieruje do prywatnych użytkowników i osób publicznych lub prowadzących działalność gospodarczą. Wykazuje, jak ważne są podstawy: adres strony, sposób przedstawiania się i relacje z innymi użytkownikami, a dalej analizuje zjawisko przynależności i zawiłości budowania reputacji w sieci.

W partii pracy *Pieniądze szczęścia nie dają, ale ułatwiają jego osiągnięcie* autorka zgłębia zagadnienie budowania wizerunku, skupiając się na kompetencji komunikacyjnej. Szczegółowo przedstawia różnorodne sytuacje komunikacyjne i wskazuje odpowiednie strategie pomocne w odnalezieniu się w nich. W rozdziale zwraca też uwagę na kwestię stosowności poszczególnych zachowań w różnych kontekstach.

Ostatni rozdział stanowi podsumowanie całej pracy, a także swoiste jej streszczenie.

Nie ulega wątpliwości, iż zestawienie tak obszernego materiału z zakresu poprawności językowej, komunikacji i kultury stanowi pozycję godną polecenia językoznawcom, a także kulturoznawcom. Na uwagę zasługuje przystępny, często humorystyczny sposób przedstawienia treści. Wszystko to sprawia, że monografia jest przydatnym źródłem informacji o internecie dla studentów i dla każdego zainteresowanego tematem.

